

Звіт про управління за 2018 рік

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне ім. М. К. Янгеля»

ЗМІСТ
звіту про управління

№ з/п	Зміст інформації	Сторінка
1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства		
1.1.	Історичні дані	4
1.2.	Загальна інформація про підприємство	4
1.3.	Організаційна структура підприємства	6
1.4.	Стратегічні напрями та цілі	7
1.5.	Ринкова позиція, продукція та послуги	7
1.5.1.	Ринкова позиція	7
1.5.2.	Продукція та послуги	8
2. Результати діяльності		
2.1.	Основні техніко-економічні показники діяльності підприємства за 2017- 2018 роки	9
3. Ліквідність та зобов'язання		
3.1.	Короткий коефіцієнтний аналіз	11
4. Екологічні аспекти діяльності підприємства		
4.1.	Споживання енергоносіїв в 2018 році	13
4.2.	Заходи з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів	13
4.3.	Плани на 2019 рік з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів	13
4.4.	Перспективні плани підвищення енергоефективності	14

№ з/п	Зміст інформації	Сторінка
5. Соціальні аспекти та кадрова політика		
5.1.	Загальна кількість працюючих (в т.ч. співвідношення жінок на керівних посадах)	15
5.2.	Заохочення (мотивація) працівників	15
5.3.	Охорона праці та безпека	17
5.4.	Навчання та підвищення кваліфікації працівників	20
5.5.	Рівні можливості працевлаштування та праці	26
5.6.	Заходи з боротьби з корупцією та хабарництвом	26
6. Ризики		
6.1.	Ризики та мінімізація їх впливу на діяльність	30
7. Дослідження та інновації		
7.1.	Дослідження, інноваційна діяльність та розробки	33
8. Перспективи розвитку		
8.1.	Основні напрямки розвитку підприємства	34
9. Додатки		
9.1.	Динаміка показників діяльності за період 2014-2018рр.	35

1.ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1.Історичні дані

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» є провідним галузевутворюючим підприємством космічної галузі України, що володіє передовими космічними технологіями.

Специфіка робіт підприємства визначає надійність і гнучкість розробок.

Понад 65 років ДП «КБ «Південне» в співробітництві з численною кооперацією наукових і промислових підприємств розробили близько 70 видів космічних апаратів, 4 покоління бойових ракетних комплексів і 7 типів космічних ракет-носіїв. Було здійснено більше 900 пусків ракет-носіїв космічного призначення і запущено близько 400 супутників, розроблених ДП «КБ «Південне» і виготовлених ДП «ВО Південний машинобудівний завод», для астрофізичних спостережень, глобальних досліджень, дистанційного зондування Землі і Світового океану, а також виконання завдань і пріоритетів держави.

За роки успішної роботи із створення ракетно-космічної техніки фахівцями ДП «КБ «Південне» було створене декілька сотень унікальних технологій, які на сьогоднішній день можуть бути використані в різних сферах діяльності.

1.2.Загальна інформація про підприємство

- 1) Назва організації: *Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля»;*
- 2) Скорочена назва: *ДП «КБ «Південне»;*
- 3) Організаційно-правова форма – *Державне підприємство;*
- 4) Юридична адреса: *49008, м. Дніпро, вул. Криворізька, 3;*
- 5) Юридична адреса виробництва: *49008, м. Дніпро, вул. Криворізька, 3;*
- 6) Ідентифікаційний код – *14308304;*
- 7) Номер і дата державної реєстрації: *№ 12241070003016777 від 22.05.2007;*
- 8) Електронна пошта (e-mail): *info@yuzhnoye.com, www.yuzhnoye.com;*
- 9) Місцезнаходження за КОАТУУ – *1210137800;*
- 10) Керівник: *Генеральний директор Дегтярев Олександр Вікторович;*
- 11) Орган, якому підпорядковане підприємство: *Державне космічне агентство України;*
- 12) Орган, що зареєстрував організацію: *Дніпропетровське обласне управління статистики;*

13) Статутний фонд підприємства - 141,44 млн. грн.;

14) Основні фонди - 105,741 млн. грн.;

15) Виробничі площі - 197,2 тис. м²;

16) Вільні виробничі площі – відсутні;

17) Основні види діяльності підприємства за КВЕД-2010:

- ✓ 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук;
- ✓ 30.30 Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування;
- ✓ 33.16 Ремонт і технічне обслуговування повітряних і космічних літальних апаратів;
- ✓ 28.99 Виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення;
- ✓ 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель.

На основні види господарської діяльності підприємство має відповідні ліцензії.

Підприємство здійснює свою операційну, інвестиційну та фінансову діяльність згідно зі Статутом.

1.3. Організаційна структура підприємства

Організаційно-адміністративна структура ДП «КБ «Південне» є лінійно-функціональною структурою з елементами матричної в основній діяльності (виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, надалі НДДКР).

Горизонтальне управління реалізують менеджери проектів – провідні конструктори, яким делеговані відповідні повноваження для ефективного управління і координації виконанням робіт і ресурсами.

Всі підрозділи підприємства можна умовно розділити на 5 груп:

- підрозділи, що виконують НДДКР;
- підрозділи, що забезпечують виконання НДДКР;
- адміністративно-управлінські підрозділи;
- підрозділи, що виконують маркетингові функції і функції збути;
- інші.

До складу підприємства входять:

- 6 конструкторських бюро;
- 11 комплексів;
- 5 служб;
- 7 самостійних відділень;
- 3 центри;
- 1 управління капітального будівництва та експлуатації;
- 12 самостійних підрозділів.

Структура підприємства оптимізована і приведена у відповідність із специфікою та обсягами виконуваних робіт. Носить гнучкий характер та орієнтована на підтримку ефективного управління і сприяння досягненню кінцевих стратегічних цілей підприємства.

1.4. Стратегічні напрями та цілі

Стратегією підприємства є збереження та підвищення конкурентоспроможності підприємства та галузі у довгостроковій перспективі шляхом всебічної модернізації, технологічного оновлення, створення інновацій за рахунок використання наявного потенціалу галузі, залучення державної законодавчої підтримки, утворення міжнародних стратегічних альянсів із закордонними інвестиціями, досягнення максимального економічного ефекту від маркетингу на світовому ринку ракетно-космічної техніки (РКТ) та ракетно-реактивних озброєнь (РРО) з подальшим використанням накопиченого потенціалу для вирішення державних завдань.

Головною ціллю підприємства є забезпечення у довгостроковому періоді високого рівня конкурентоспроможності продукції підприємства на світовому ринку при її доступності на українському ринку для вирішення державних завдань.

Стратегічні напрями діяльності підприємства:

- Формування української кооперації, здатної створити конкурентоспроможні на ринку та доступні для держави ракетно-космічної техніки та ракетно-реактивно озброєння;
- Створення конкурентоздатних та запитуваних на зовнішньому та внутрішньому ринках розробок у космічній та оборонній сфері;
- Ефективний маркетинг та зовнішньоекономічна діяльність;
- Ефективна поточна фінансово-економічна діяльність;
- Оптимізація управління бізнес-процесами підприємства
- Ефективна кадрова політика.

1.5. Ринкова позиція, продукція та послуги

1.5.1. Ринкова позиція

ДП «КБ «Південне» реалізує свою продукцію в двох напрямках:

- **внутрішньодержавний ринок** – виконання державних замовень від Державного космічного агентства України в рамках Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України та від Міністерства оборони України на розроблення ракетної техніки оборонного призначення, та – на розробку ракетно-космічної техніки подвійного, наукового й народногосподарського призначення;
- **зовнішній ринок** – світовий ринок розробки ракетно-космічної, оборонної техніки та світовий ринок надання пускових послуг.

На внутрішньому ринку підприємство є провідною організацією в ринкових сегментах розробки космічних систем, космічних ракетних комплексів, оперативно-

тактичних та тактичних ракетно-реактивних озброєнь. Підприємство за потребою держави здатне розробляти стратегічні ракетні комплекси.

На зовнішньому ринку пускових послуг РН, в розробці яких приймало участь підприємство, щорічно здійснюють 5-10% пусків. На ринок розробки на замовлення РКТ, її агрегатів та елементів підприємство вийшло відносно нещодавно, проте зайніяло вже досить стабільну позицію, ринок диверсифікований географічно – США, ЄС, Південна Корея та інші країни світу.

1.5.2.Продукція та послуги

ДП «КБ «Південне» розробляє на замовлення та частково виготовляє зразки високотехнологічної, наукової, інноваційної, конкурентоспроможної на світовому ринку, космічної та оборонної техніки, надає послуги із забезпечення пусків РН та супроводу експлуатації космічних систем. Основною продукцією підприємства є інжинірингові послуги з розробки, відпрацювання, організації виробництва та авторського супроводу експлуатації РКТ за наступними напрямами:

- космічні системи (космічні системи (КС) з КА дистанційного зондування землі (ДЗЗ), КС з науковими КА та КА зв'язку, перспективні пілотовані КА, інноваційні КС для вирішення завдань орбітального сервісу та для глобальних проектів);
- ракетні двигуни та рушійні установки (рідинні та твердопаливні);
- ступені ракет космічного призначення з рушійними установками як власної розробки, так і розробки партнерів;
- ракети-носії космічного призначення, включаючи розгінні блоки;
- ракетно-космічні комплекси;
- ракети та безпілотні літальні апарати, в т.ч. оборонного призначення;
- ракетні комплекси оборонного призначення;
- новітні матеріали та технології;
- вироби з полімерних композиційних матеріалів;
- вироби з металів, в тому числі, виготовлені методом 3-D друку;
- наземне експериментальне відпрацювання РКТ;
- об'єкти народного господарського призначення, що можуть бути створені з використанням космічних технологій, в тому числі – сільськогосподарська техніка, транспорт, енергетична техніка та інше.

Продукція ДП «КБ «Південне» дозволяє вирішувати як традиційні (доставка корисного навантаження на орбіти Землі, спостереження та зв'язок, наукові завдання), так і нові завдання освоєння космосу – орбітальне обслуговування, утилізація космічного сміття, антиастероїдний захист, міжпланетні польоти, дослідження планет та астероїдів Сонячної системи та інші проекти майбутнього.

2.РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1.Основні техніко-економічні показники діяльності підприємства за 2017 - 2018 роки

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К.Янгеля» є багатопрофільним унікальним космічним центром і орієнтується на комплексний підхід до рішення задач освоєння космосу та зміцнення обороноздатності держави.

Основними напрямами діяльності підприємства є:

- розробка і експлуатація ракет-носіїв;
- розробка космічних апаратів різного призначення;
- розробка ракетних двигунів;
- розробка ракетно-реактивного озброєння;
- надання пускових послуг.

Станом на 01.01.2019р. чисельність працюючих на підприємстві склала 5257 осіб.

Робочий тиждень – 5 днів, 8 годинний робочий день.

Заборгованості з заробітної плати підприємство не має, заробітна плата виплачується повністю і в зазначений термін.

За 2017 рік підприємством досягнуті наступні показники:

- обсяг реалізації продукції - 1 961,1 млн.грн. (121,8% до рівня 2016 року);
- обсяг перерахувань КБ «Південне» підприємствам і організаціям України (для виконання робіт по замовленням підприємства) склав 939,83 млн.грн.;
- до бюджету підприємством перераховано 490,3 млн.грн. (при цьому підприємством з бюджету за рік отримано 42,7 млн.грн.);
- чисельність штатних працівників склала 5385 осіб (в т.ч. молодих працівників віком до 35 років - 1825 осіб);
- середньомісячна зарплата одного працюючого склала 12657 грн. (приріст до рівня 2016 року 3261 грн., або 134,7%).

У 2017 році основні показники діяльності підприємства (у порівнянні з показниками 2011 року) суттєво зросли та поліпшилися:

- обсяг виконаних робіт у 4,6 рази;
- обсяг реалізації продукції у 3,7 рази;
- обсяг фінансових надходжень у 3,3 рази;
- обсяг перерахувань КБ «Південне» підприємствам і організаціям України (для виконання робіт по замовленням підприємства) у 4,9 рази;

- до бюджету та державних цільових фондів підприємством перераховано у 4,4 рази більше. За вказаний період загальна сума перерахувань до бюджету склала 2,015 млрд.грн. (з бюджету за вказаний період отримано 223,8 млн.грн.);
- чисельність працюючих збільшилась на 745 осіб (на 16%);
- середньомісячна зарплата одного працюючого зросла за період на 9289 грн. (або на 376% до рівня 2011 року).

Тенденція зростання основних показників діяльності підприємства свідчить про стабільний розвиток підприємства на протязі усього періоду 2011-2017рр.

У 2018 році досягнуті наступні показники діяльності:

- обсяг реалізації продукції - 2 657,2 млн.грн. (135,5% до рівня 2017 року);
- обсяг перерахувань КБ «Південне» підприємствам і організаціям України (для виконання робіт по замовленням підприємства) - 1 130,0 млн.грн. (120,2% до рівня 2017 року);
- до бюджету і державні цільові фонди підприємством перераховано 558,9 млн.грн. (з бюджету підприємство отримало 43,7 млн.грн.);
- чисельність штатних працівників склала 5257 осіб (в т.ч. молодих працівників віком до 35 років - 1637 осіб);
- середньомісячна зарплата одного працюючого 13954 грн. (110,2% до рівня 2017 року).

Відповідно з фінансовою звітністю (Фінансові результати, форма №2) підприємство прибуткове.

Інформація щодо основних показників діяльності підприємства за 2018 рік та їх динаміка за період 2014-2018рр. наведена у додатку до звіту.

2.2. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВЯЗАННЯ

3.1. Короткий коефіцієнтний аналіз

В таблиці наведені коефіцієнти ліквідності підприємства за 2018 рік.

Показник	На початок звітного періоду 2018р.	На кінець звітного періоду 2018р.	Аналіз платоспроможності
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) (оборотні активи, рядок 1195/поточні зобов'язання, рядок 1695)	1,16	1,26	Підприємство має достатню платоспроможність та фінансову стійкість. Нормативне значення показника >1-1,5
Коефіцієнт термінової ліквідності (оборотні активи, рядок 1195- запаси, рядок 100/поточні зобов'язання, рядок 1695)	0,79	0,72	Значення цього коефіцієнта підтверджує високу платоспроможність підприємства. Нормативне значення показника >0,7-0,9
Коефіцієнт загальної ліквідності (оборотні активи, рядок 1195/поточні зобов'язання, рядок 1695+довгострокові зобов'язання, рядок 1595)	1,16	1,26	Підприємство має достатньо обігових коштів для покриття боргових зобов'язань. Нормативне значення показника >1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (гроші та їх еквіваленти, рядок 1165/поточні зобов'язання, рядок 1695)	0,37	0,23	Значення коефіцієнта підтверджує ефективне використання грошових коштів. Нормативне значення показника >0,2-0,35

Показник	На початок звітного періоду 2018р.	На кінець звітного періоду 2018р.	Аналіз платоспроможності
Коефіцієнт власної платоспроможності (власний капітал, рядок 1495- необоротні активи, рядок 1095/ поточні зобов'язання, рядок 1695)	0,16	0,26	Значення коефіцієнта вказує на здатність підприємства погасити свої зобов'язання та його стійку платоспроможність. Нормативне значення показника >0,1

Аналіз фінансового стану базується на бухгалтерській звітності підприємства. Для об'єктивної оцінки розрахованих показників за 2018 рік було проаналізовано звітність підприємства за відповідний період минулого року (2017р.).

Аналізу платоспроможності підприємства та ліквідності його активів показав поліпшення за звітний період показників ліквідності.

З проведеного аналізу фінансових показників випливає наступне: підприємство ефективне і платоспроможне, може розрахуватися по поточним зобов'язанням за рахунок різних елементів оборотних активів різної ліквідності.

3. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

4.1. Споживання енергоносіїв в 2018 році:

- електрична енергія – 8 639 тис. кВт год;
- природний газ – 1 381 тис. м³ ;
- питна вода – 67,7 тис. м³ .

Споживання енергоносіїв на одиницю продукції:

- електрична енергія – 9,86 кВт год;
- природний газ – 1,58 м³.

Викиди СО₂ у 2018 році склали близько 2762 т.

Утилізовано люмінесцентних ламп, що містять пари ртуті - 5500 шт.

4.2. Заходи з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів

Для скорочення споживання енергоносіїв та викидів забруднюючих речовин в атмосферу було виконано наступні заходи:

Назва заходу	Обсяг виконаних робіт	Очікуваний ефект
Термоізоляція (утеплення) будівель	Утеплено 1440 м ² фасадів будівель	Економія газу 9,855 тис.м ³ /рік Зменшення викидів СО ₂ - 19,72 т/рік.
Заміна ламп розжарювання на світлодіодні	Виконано заміну понад 2000 ламп	Економія електроенергії - 188,433 тис. кВт год
Утилізація люмінесцентних ламп	Утилізовано 5500 ламп	Безпечна утилізація відходів, що містять важкі метали.

4.3. Плани на 2019 рік з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів

В 2018 році розпочато впровадження заходів з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів, завершення виконання яких заплановано на 2019 рік (наведено у таблиці):

Назва заходу	Обсяг запланованих робіт	Очікуваний ефект
Термоізоляція (утеплення) будівель	Утеплення: фасадів будівель - 5599 м ² даху будівель – 5914 м ² заміна вікон - 1257,4 м ²	Економія газу - 10,445 тис.м ³ /рік Економія електроенергії - 887,545 тис. кВт· год Зменшення викидів СО ₂ - 20,89 т/рік.
Заміна люмінесцентних ламп на	2000 ламп	Економія електричної енергії – 22,5 тис. кВт год
Утилізація люмінесцентних ламп	По факту виходу ламп з ладу	Безпечна утилізація відходів, що містять важкі метали.

4.4. Перспективні плани підвищення енергоефективності

В 2018 році розроблено проект реконструкції котельної №1 підприємства. Реконструкція запланована на 2020 рік, буде встановлено енергоефективні газові котли, пальники, циркуляційні насоси та засоби автоматизованого управління обладнанням. Результатом буде економія природного газу та зменшення викидів СО₂.

В 2018 році розпочато проведення енергетичного аудиту, за результатами якого будуть розроблені та впроваджені заходи з підвищення енергоефективності роботи підприємства на перспективу.

5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ І КАДРОВА ПОЛІТИКА

5.1. Загальна кількість працюючих (в т.ч. співвідношення жінок на керівних посадах)

Загальна чисельність працівників підприємства (на 31.12.2018 р.) склала 5257 осіб (у т.ч. 253 жінки працюють на керівних посадах (4,8%).

5.2. Заохочення (мотивація) працівників

На даний час у ДП «КБ «Південне» сформована і діє система мотивації і стимулювання співробітників.

Система містить наступні матеріальні методи мотивації (заохочення) працівників на ефективну працю:

- надбавки за виконання особливо важливих і термінових робіт;
- премії;
- персональні надбавки;
- заохочувальні і компенсаційні виплати, серед яких:
 - 1) винагороди до ювілейних дат;
 - 2) винагороди за підсумками роботи за рік, за вислугу років (стаж роботи);
 - 3) винагороди за винахідництво і раціоналізацію;
 - 4) матеріальна допомога (на дітей до 1 року, на дитячі дошкільні установи, на оплату харчування в школі, у зв'язку з одруженням та ін.);
 - 5) проїзні квитки на приміський залізничний транспорт;
 - 6) часткова оплата житла;
 - 7) виплати за роботу у важких і шкідливих умовах праці;
- надбавки і доплати за:
 - 1) наукове звання;
 - 2) безперервний стаж на спецроботах;
 - 3) високу професійну майстерність;
 - 4) поєднання професій, заміщення;
 - 5) збільшений об'єм робіт;
 - 6) молодим фахівцям;
 - 7) диплом з відзнакою;
 - 8) розширені зони обслуговування або збільшений об'єм робіт;
 - 9) інтенсивність праці;
 - 10) роботу в нічний час;
 - 11) керівництво бригадою;
 - 12) високі досягнення в праці;
 - 13) знання і використання в роботі іноземної мови;

14) допуск до державної таємниці;

15) класність водіям;

- безвідсоткові позики на придбання житла, меблів, побутової техніки і інше.

На підприємстві застосовуються наступні види нематеріального мотивування:

- присвоєння звань «Кращий фахівець», «Заслужений ветеран»;
- проведення конкурсів на звання «Кращий молодий працівник ІТП», «Винахідників і раціоналізаторів»;
- навчання і підготовка кадрів;
- надання гнучкого графіку роботи;
- організація відпочинку дітей співробітників в літньому таборі;
- організація оздоровлення працівників в установах відпочинку;
- організація корпоративних свят і заходів;
- надання автотранспорту для відпочинку;
- надання послуг безкоштовного спортзалу на території підприємства;
- організація проведення спортивних змагань;
- організація медичного обслуговування і ін.

Система заохочення (мотивації) працівників, що діє на підприємстві, відповідає сучасним вимогам і надає значний мотивуючий ефект.

Система є гнучкою – періодично її складові переглядаються з метою внесення коригувань і впровадження нововведень, направлених на вдосконалення механізмів підвищення продуктивності і зростання творчої ініціативи працівників підприємства.

В 2018 році були нагороджені працівники підприємства:

- **Почесною грамотою Верховної Ради України – 3 особи**
- **Грамотою Верховної Ради України – 1 особа**
- **Відзнаками Всеукраїнської громадської організації „Аерокосмічне товариство України” 16 осіб:**
 - Нагрудним знаком «За заслуги» - 6 осіб;
 - Нагрудним знаком «Ветеран космічної галузі України» - 5 осіб;
 - Нагрудним знаком «Почесний працівник космічної галузі України» - 5 осіб
- **Відзнаками ДП „КБ „Південне” 115 осіб:**
 - Медаллю „Головний конструктор М.К. Янгель” - 6 осіб;
 - Нагрудним знаком «За створення ракетно-космічної техніки» - 35 осіб;
 - Медаллю «За особистий внесок в розвиток підприємства» - 29 осіб;
 - Медаллю «За особистий внесок в сумісні космічні дослідження» - 3 особи;
 - Медаллю «За заслуги» - 42 особи

Оголошені подяки і вручені почесні грамоти і грамоти 21 співробітнику підприємства (ДКАУ, обласної ради, Чечелівського району, народних депутатів України).

В червні 2018 року проведений конкурс „Кращий молодий робітник підприємства". У якому взяли участь 100 інженерно-технічних робітників і робочих з різних підрозділів ДП КБП. За результатами конкурсу 32 молодих робітника стали призерами і були нагороджені Почесними грамотами і грошовими преміями.

5.3. Охорона праці та безпека

Політика ДП "КБ "Південне" в області охорони праці спрямована на створення безпечних і здорових умов праці, попередження нещасних випадків і професійних захворювань співробітників в процесі трудової діяльності.

Основними принципами і завданнями профілактичної роботи з охорони праці на підприємстві являються:

- проведення постійних цільових і оперативних перевірок в структурних підрозділах підприємства, згідно з Графіком проведення перевірок стану охорони праці при експлуатації устаткування в підрозділах підприємства працівниками відділів Головного енергетика, Головного механіка, відділу охорони праці і екологічної безпеки (далі - відділ 17) спільно з комісією охорони праці профспілкового комітету, затвердженим Головним інженером і узгодженим з профспілковим комітетом;
- виявлення небезпек і ризиків на робочих місцях з метою попередження нещасних випадків на виробництві;
- методичне керівництво і контроль організації безпечних умов праці в підрозділах підприємства;
- контроль виконання посадовими особами підприємства приписів інженерів відділу охорони праці і екологічної безпеки і наглядових органів;
- навчання і перевірка знань нормативних актів з охорони праці керівників нижчої і середньої ланки управління підрозділів підприємства;
- періодичне навчання керівного складу підприємства із загальних питань охорони праці і нормативно-правових актів;
- здійснення методичної допомоги на отримання підрозділами підприємства дозволів в Головному управлінні Держпраці на виконання робіт і експлуатацію устаткування підвищеної небезпеки;
- систематична робота з поширення і забезпечення підрозділів діючими положеннями, правилами, нормами, інструкціями з охорони праці, а також плакатами і агітаційними посібниками з питань охорони праці;
- організація і контроль проведення попереднього і періодичних медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах і роботах зі

- шкідливими і небезпечними умовами праці, і таких, де є необхідність у професійному відборі, а також учасників АТО;
- організація проведення і контроль проходження періодичного флюорографічного обстеження і ревакцинації проти дифтерії і правця працівників підприємства, періодичного профілактичного медогляду жінками підприємства;
 - формування розділу "Охорона праці" і додатків до колективного договору підприємства, контроль його виконання;
 - контроль проведення своєчасних і якісних інструктажів з питань охорони праці в підрозділах підприємства;
 - участь в роботі комісій підприємства:
 - з перевірки знань правил, норм і інструкцій з охорони праці у робітників і інженерно-технічних працівників;
 - з питань атестації робочих місць за умовами праці;
 - з введення в експлуатацію закінчених будівництвом, реконструкцією, технічним переоснащенням об'єктів виробничого і соціального призначення, відремонтованого або модернізованого устаткування;
 - з обстеження санітарно-побутових приміщень підприємства;
 - розробка заходів із вдосконалення системи управління охороною праці (СУОП).
 - підготовка і передача документації з виробничого травматизму до Фонду соціального страхування України, ведення обліку невиробничого травматизму;
 - формування кошторису основних виробничих витрат на охорону праці і контроль витрачання коштів;
 - здійснюється методичне керівництво і контроль розробки положень, інструкцій і інших організаційно-технічних документів з охорони праці на підприємстві;
 - контроль забезпечення працівників:
 - спецодягом і іншими засобами індивідуального захисту;
 - лікувально-профілактичним харчуванням, молоком;
 - миючими засобами, санітарно-побутовими приміщеннями;
 - контроль надання працівникам передбачених законодавством пільг і компенсацій, пов'язаних з важкими і шкідливими умовами праці;
 - участь в засіданнях комісії соціального страхування і адміністрації підприємства з питань зниження захворюваності співробітників підприємства і питань профілактики;

- взаємодія з представниками Дніпровського відділення управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Дніпропетровській області, ДП "Придніпровський ЕТЦ Держпраці", а також з Відділом нагляду в агропромисловому комплексі і соціально-культурній сфері Головного управління Держплані в Дніпропетровській області з питань охорони праці, промислової безпеки і гігієни праці;
- забезпечення контролю дотримання підрядними організаціями вимог охорони праці при виконанні будівельно-монтажних робіт на території підприємства;
- підготовка статистичної звітності з питань охорони праці і екологічної безпеки.

За 2018 рік проведені перевірки стану охорони праці у виробничих підрозділах підприємства, комплексні перевірки 3-го ступеня контролю, в ході яких перевірялися:

- наявність і дотримання інструкцій з охорони праці, технологічних інструкцій, технологічних процесів;
- навчання працівників з питань охорони праці;
- технічний стан устаткування, механізмів підвищеної небезпеки;
- технічний стан устаткування, що працює під тиском;
- стан будівель і споруд;
- наявність шкідливих чинників трудового процесу і виробничого середовища на робочих місцях.

У 2018 році фахівцями групи екологічної безпеки були проведені в підрозділах підприємства комплексні перевірки, відповідно до Графіку проведення комплексних перевірок виконання вимог природоохоронного законодавства України у сфері охорони атмосферного повітря, поводження з відходами. За результатами проведених перевірок були виявлені порушення, складені акти, вписані приписи, розробляються заходи по усуненню порушень.

У 2018 році групою охорони праці підприємства було розроблено 5 додатків до колективного договору:

- Комплексний план заходів щодо покращення стану безпеки, гігієни праці і виробничого середовища підприємства. На охорону праці за 2018 рік відповідно до Комплексного плану заходів щодо покращення стану безпеки, гігієни праці і виробничого середовища підприємства витрачено 52,4 млн. грн.;
- Доповнення до Переліку професій і посад працівників підприємства, яким здійснюється безкоштовна видача спеціального одягу, спеціального взуття і інших засобів індивідуального захисту (далі по тексту - ЗІЗ). На придбання ЗІЗ в 2018 році витрачено 1,4 млн. грн.;

- Перелік професій і посад працівників підприємства, яким за результатами атестації робочих місць і рішенням центральної атестаційної комісії здійснюється безкоштовна видача 0,5 літра молока або рівноцінних йому харчових продуктів;
- Перелік професій і посад працівників підрозділів підприємства, яким за результатами атестації робочих місць і рішенням центральної атестаційної комісії здійснюється безкоштовна видача лікувально-профілактичного живлення за роботу в шкідливих і особливо шкідливих умовах праці. Витрати на молоко і лікувально-профілактичне харчування в 2018 році склали 9,7 млн. грн.;
- Перелік категорій працівників, яким здійснюється безкоштовна видача мила.

У 2018 році відділом було отримано дозвіл на експлуатацію устаткування, пов'язаного з використанням, зберіганням небезпечних речовин, і дозвіл на зберігання, використання речовин 1 класу небезпеки (1,1 – діметілгідразин).

З ініціативи і безпосередньої участі відділу 17 та за підтримки адміністрації і профспілкового комітету підприємства для формування свідомої позиції підростаючого покоління (в плані забезпечення здорових і безпечних умов праці в різних сферах діяльності) в конкурс дитячого малюнка "Новорічний калейдоскоп - 2018" була включена тема "Охорона праці очима дітей".

5.4. Підготовка та підвищення кваліфікації працівників

Кадровою службою та ракетно-космічним учбово-дослідницьким центром проводиться робота щодо забезпечення сучасного рівня підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників ДП «КБ «Південне» з метою якісного проведення науково-дослідних, проектно-конструкторських, експериментальних та інших робіт.

Відповідно до планів підвищення кваліфікації інженерно-технічних працівників (далі ІТП), проведення технічного навчання персоналу та плану перепідготовки, підвищення кваліфікації працівників робочих професій у 2018 році пройшли навчання 1995 працівників підприємства, у тому числі (малюнок №1):

- 1881 ІТП, з них:
 - 1602 осіб на підприємстві;
 - 279 осіб в учебових закладах та організаціях;
- 114 робітників робочих професій, з них:
 - 15 осіб на підприємстві;
 - 99 осіб в учебових закладах та сторонніх організаціях.

За результатами внутрішнього аудиту системи менеджменту якості в частині діяльності з управління персоналом і реалізації процесу підготовки та підвищення

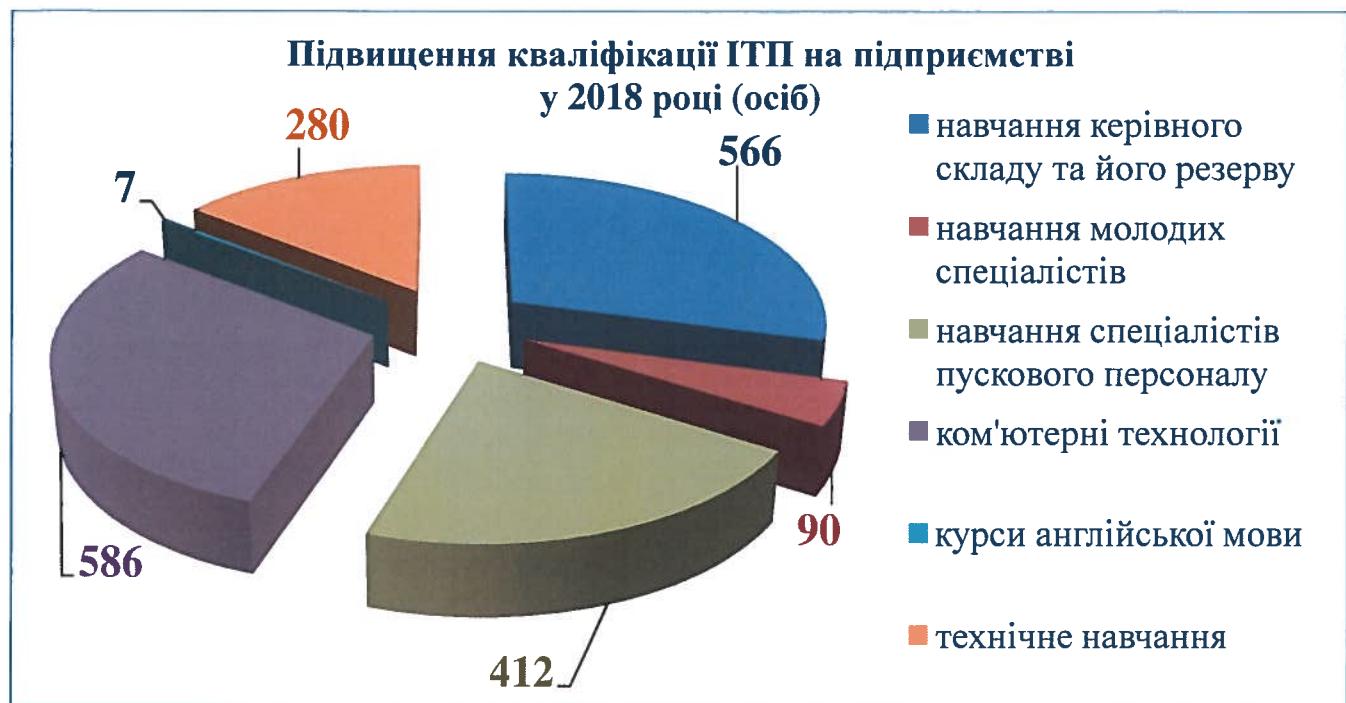
кваліфікації кадрів підтверджено, що організація і реалізація функціонування процесу у цілому відповідають вимогам, що встановлені нормативними документами підприємства.

Малюнок №1

У 2018 році інженерно-технічні працівники підвищили кваліфікацію на підприємстві з наступних напрямків (малюнок №2):

- навчання керівного складу та його резерву;
- курси молодих спеціалістів;
- навчання комп’ютерним технологіям;
- навчання спеціалістів пускового персоналу та його резерву;
- курси англійської мови за темою «Специфіка утворення, вміст і функціонування термінологічного апарату адитивних технологій»;
- технічне навчання у підрозділах підприємства.

Малюнок №2

Більшість працівників підприємства навчалися протягом 2018 року декілька разів (по різним тематикам).

Інформація по видам навчання ІТП представлена у таблиці:

№ з/п	Види навчання	Кількість по напрямкам (осіб)
1	Навчання керівного складу та його резерву	1296
2	Навчання молодих спеціалістів	90
3	Навчання комп'ютерним технологіям	661
4	Навчання спеціалістів пускового персоналу та його резерву	412
5	Технічне навчання	296
6	Навчання в сторонніх учебних закладах і організаціях	279
	Усього:	3034

У рамках «Довгострокового плану навчання керівного складу ДП «КБ «Південне» та його резерву на 2017–2021 роки» у 2018 році керівники середньої та низової ланок управління та їх резерв підвищили кваліфікацію по таким тематикам:

- питання охорони праці – 474 осіб;
- система менеджменту якості та управління якістю – 82 осіб;
- системи розробки програмам ЧПУ (САМ-системи) — 73 осіб;
- трудове законодавство – 150 осіб;
- управління якістю – 476 осіб;
- управління персоналом – 68 осіб;
- ефективне управління конфліктами – 278 осіб

Крім того керівники підвищували кваліфікацію на курсах підприємства (за наступними тематиками:

- комп'ютерні технології;
- робота в наукових базах Scopus Web of Science і наукових пошукових ресурсах Google Scholar, Open Researcher and Contributor ID (ORCID) та Researcher ID;
- навчання спеціалістів пускового персоналу та його резерву), а також у рамках технічного навчання у підрозділах.

У зовнішніх організаціях керівники підвищували кваліфікацію по темам: «Використання інструментів і механізмів трансферту технологій у просуванні інновацій»; «Питання охорони праці»; «Засвоєння основ сільових технологій»; «Сучасні INTERNET-технології»; «Інженерно-будівельне проектування в частині забезпечення експлуатації, забезпечення захисту від шуму»; «Діловодство та архівна справа в Україні»; «Стандарт НАТО AQAP-2110: Вимоги стандарту»; «Стандарт НАТО AQAP-2110. Внутрішні аудитори».

З метою прискорення адаптації молодих працівників на підприємстві проведено їх навчання у рамках стажування за спеціальною програмою. Усього пройшли навчання 90 молодих працівників.

Продовжується цілеспрямована робота з навчанням спеціалістів ДП «КБ «Південне» роботі у єдиному інформаційному просторі підприємства. У 2018 році пройшли навчання з отриманням сертифікатів 661 осіб (на 34% більше ніж у 2017р.).

Об'єднання програм Word и Excel в один курс дозволило зняти гостроту з виконання заявок підрозділів на навчання цим програмам. Додатково у рамках цієї об'єднаної програми проводиться навчання Power Point.

Затребуваним залишається навчальний курс «Проектування виробів в системі Autodesk Inventor (тривалість навчання 1,5 місяця). В 2018 році по цьому курсу навчання отримали сертифікати 85 осіб (в 2017 році – 70 осіб), але потреби підрозділів у навчанні по цьому курсу значно вищі.

За іншими напрямками потреби підприємства у навчанні працівників на курсах комп'ютерних технологій забезпечуються повністю.

За спеціальними програмами для спеціалістів пускового персоналу навчено 412 осіб.

У зовнішніх організаціях у 2018 році ІТП підвищили кваліфікацію по таким напрямам: питання охорони праці; атестація і сертифікація на право визначених видів діяльності; комп'ютерні технології; семінари з професійної діяльності. Зокрема, було проведено навчання за програмами: «Розробка систем управління якістю за ГОСТ ISO 9001:2015. Управління ризиками за ГОСТ ISO 3100:2014»; «Проведення досліджень та оцінювання факторів виробничого середовища і трудового процесу для атестації виробничих місць»; «Безпечна та надійна експлуатація будівель, споруд та інженерних мереж»; «Кошторисна справа»; «Ризик-менеджмент. Принципи,

рекомендації та основні методи оцінювання ризиків»; «Підготовка уповноважених з питань перевезення небезпечних вантажів»; «Навчальний курс роботи з ПП ANSYSLS-DYNA»; «Методологія управління проектами та особливості бізнес-практики»; «Курс підготовки внутрішніх екологічних аудиторів підприємства» та інше.

У 2018 році потреби фінансування підвищення кваліфікації ІТП у зовнішніх організаціях були забезпечені в потрібному обсязі.

У рамках технічного навчання активно проводилась робота у підрозділах з підбору викладачів для проведення лекцій. У якості викладачів були залучені 43 керівника та провідних спеціалісти. Ними, зокрема, підготовлені лекції за темами: «Оптимізація деталі з використанням "Генератор форм" в середовищі Autodesk Inventor Professional 2018»; «Методологія розрахунків міцності з використанням Solid Works на етапі проектно-конструкторських робіт»; «Підтвердження міцності РРД – основні поняття і методи»; «Розробка РДТП»; «Метрологічне забезпечення»; «Надійність ПГСП – основні поняття і методи»; «Перспективні розробки РКН» та ін.

Відповідно до плану підготовки та підвищення кваліфікації працівників робочих професій у 2018 році навчено 114 осіб по наступних видах (малюнок №3):

- на курсах підвищення кваліфікації та перепідготовки в учебово-курсовых комбінатах – 99 осіб;
- на курсах підприємства (підвищення розрядів) – 15 осіб

Малюнок №3

У зовнішніх організаціях працівники робочих професій:

- підвищували кваліфікацію на курсах цільового призначення по темах: «Правила охорони праці при виконанні робіт з інструментом і пристосуваннями»; «Правила охорони праці під час експлуатації вантажопідйомальних кранів, підйомальних пристройів та відповідного устаткування обладнання»; «Правила будови та безпечної експлуатації судин, працюючих під тиском» та інших;
- навчались з професій: «Стропальник», «Машиніст мостового крану», «Підривник 4 розряду».

При підвищенні розрядів на курсах підприємства працівники робочих професій навчалися по програмам, розробленим у ДП «КБ «Південне».

У частині навчання працівників робочих професій на підприємстві та у зовнішніх організаціях потреба у їх перепідготовці та підвищенні кваліфікації забезпечена у повному обсязі.

З метою забезпечення захисту від втрати інформації та несанкціонованих змін даних на підприємстві був організований персоніфікований облік підвищення кваліфікації персоналу підприємства у базі даних «IS-pro».

У 2018 році на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників підприємства витрачено 636,6 тис. грн., що майже у два рази більше порівняно з показниками 2017 року (мал.4).

Малюнок №4

Це свідчить про те, що робота з навчання персоналу знаходиться у ряду пріоритетних завдань підприємства.

Необхідне фінансування процесу підготовки кадрів та підвищення кваліфікації кадрів задовільняє потреби працівників у навчанні у повному обсязі.

5.5. Рівні можливості працевлаштування та праці

Усі призначення, підвищення по службі і переведення на інші посади, а також інші рішення, що впливають на працевлаштування працівників, ухвалюють без урахування національності, походження, статі, віросповідання та інше.

Така політика регулює всі аспекти трудової діяльності, включаючи вибір і розподіл праці, оплату праці, підвищення по службі, дисципліну, звільнення, а також доступ до пільг та навчання.

Гендерна політика підприємства:

Реалізована через послідовне створення умов для розвитку співробітників підприємства у професійній сфері незалежно від статі. ДП «КБ «Південне» забезпечує рівні можливості для самореалізації працівників обох статей, дотримується принципів рівності осіб і жінок в усіх аспектах професійної діяльності.

Працевлаштування людей з особливими потребами:

Кожна людина має право на працю, яку вона вільно обирає або на яку вільно погоджується. Встановлення трудових прав і гарантій працюючим особам з інвалідністю у КБ «Південне» регулюється Конституцією України, Кодексом законів про працю, законами України «Про відпустки», «Про охорону праці», «Про основи соціальної захищеності інвалідів», «Про реабілітацію інвалідів в Україні». На підприємстві створюють робочі місця для працевлаштування людей з обмеженими можливостями та забезпечують умови праці з урахуванням медичних рекомендацій. Також для працівників з обмеженими фізичними можливостями законодавчо закріплено додаткові гарантії захисту трудових прав, яких неухильно дотримуються у КБ «Південне». Підприємство зацікавлене в адаптації, повноцінній трудовій і професійній реалізації працівників з обмеженими можливостями нарівні з іншими співробітниками.

5.6. Заходи з боротьби з корупцією та хабарництвом

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» в рамках загальнодержавної системи запобігання та протидії корупції відповідно до Закону України від 14.10.2014р. №1700-VII «Про запобігання корупції» розробило та затвердило антикорупційну програму для імплементації власних заходів по проведенню антикорупційної політики.

Підприємство вважає неприпустимими будь-які прояви корупції та зловживання у ході здійснення державних закупівель, виробничої та будь-якої іншої діяльності. Неприйнятними вважаються пряма чи непряма пропозиція, вимагання, надання чи отримання неправомірної вигоди у будь-якій формі. Нетерпимість до корупції означає суверу заборону для будь-яких осіб, що діють від імені Підприємства або в його інтересах, прямо або опосередковано, особисто або через будь-яке посередництво брати участь у корупційних діяннях та зловживаннях.

Підприємство при виявленні корупційних правопорушень та/або підозри у сконцентровані таких правопорушень проводить неупереджені розслідування, незалежно від обсягу та форми порушення або особи, що його скола. З метою оперативного і невідворотного реагування на порушення вимог чинного законодавства, а також внутрішніх організаційно–розпорядчих, виробничих документів, Підприємством прикладаються усі можливі законні та розумні зусилля і ресурси.

Підприємство вважає неприйнятними і неприпустимими будь-які діяння, що містять ознаки корупції, як шляхи досягнення корпоративних цілей. Дарування ділових подарунків та здійснення представницьких витрат можливе лише за умови, якщо це не суперечить нормам чинного законодавства України, внутрішнім виробничим, організаційно–розпорядчим документам ДП «КБ «Південне» та принципам громадянського суспільства. Дарування чи отримання матеріальних цінностей, здійснення представницьких витрат є неприйнятними для Підприємства, якщо мають на меті прямий чи непрямий вплив на прийняття рішення публічними посадовими особами чи органами державної влади.

Підприємство впроваджує заходи, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання і протидії корупції

Основні антикорупційні стандарти і процедури підприємства:

- 1) вступний інструктаж для нових працівників щодо змісту Антикорупційної програми, проведення навчальних заходів з питань запобігання і протидії корупції;
- 2) антикорупційна перевірка ділових партнерів;
- 3) антикорупційне застереження в правочинах, трудових договорах, посадових інструкціях працівників, положеннях про структурні підрозділи;
- 4) критерії обрання ділових партнерів;
- 5) обмеження щодо підтримки Підприємством політичних партій;
- 6) механізм повідомлення про виявлення ознак порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів;
- 7) здійснення Уповноваженим та іншими посадовими особами функцій щодо запобігання корупції;
- 8) розгляд повідомлень викривачів, включаючи внутрішнє розслідування і накладання дисциплінарних стягнень;
- 9) норми професійної етики й обов'язки і заборони для працівників та посадових осіб;
- 10) обмеження щодо подарунків;
- 11) дослідження окремих сфер діяльності Підприємства;
- 12) нагляд і контроль за дотриманням Антикорупційної програми.

Підприємство здійснює вибір контрагентів для постачання продукції, матеріалів, надання йому робіт і послуг на підставі конкурсу (аукціону, торгів, інших

способів закупівель), основними принципами проведення якого є відбір контрагента за найкращими конкурентними пропозиціями, який встановлює:

- аналіз ринку пропонованих послуг;
- рівноправність, справедливість, відсутність дискримінації щодо контрагентів;
- чесний і розумний вибір найбільш бажаних пропозицій під час комплексного аналізу вигод і витрат (насамперед ціни і якості продукції);
- цільове та економічно ефективне витраchanня коштів на придбання товарів, робіт, послуг (з урахуванням, у разі потреби, вартості життєвого циклу закупованої продукції) та реалізації заходів, спрямованих на скорочення витрат підприємства;
- відсутність обмеження допуску до участі у закупівлі шляхом установлення надмірних вимог до контрагента;
- запобігання корупційним проявам, конфлікту інтересів та іншим зловживанням повноваженнями.

Підприємство прагне мати ділові відносини з контрагентами, що підтримують вимоги антикорупційного законодавства та контрагентами, які декларують неприйняття корупції.

Підприємство докладає всіх можливих зусиль для мінімізації ризиків ділових відносин з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність, у тому числі здійснення перевірки наявності у них власних антикорупційних програм, їх готовності дотримуватися вимог цієї Антикорупційної програми і включати в договори антикорупційні умови (застереження), а також надавати взаємне сприяння в етичному веденні господарської діяльності та запобіганні корупції.

Підприємство періодично здійснює внутрішню оцінку корупційних ризиків шляхом дослідження окремих сфер діяльності підприємства з метою удосконалення діючих процесів для мінімізації наявних корупційних ризиків у своїй діяльності.

Оцінка корупційних ризиків полягає в дослідженні організаційно - розпорядчих, виробничих та фінансових документів, договорів та їх проектів, інших правочинів Підприємства для того щоб виявити фактори, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

До таких факторів можуть бути віднесені:

- відсутність чітких процедур прийняття рішення;
- закріплення невиправдано широкого кола повноважень посадової особи Підприємства;
- відсутність виключного переліку (наявність часткового переліку) і підстав для прийняття рішення;
- відсутність вказівки про необхідність обґрунтування обраного варіанта вирішення питань;
- наявність у договорах положень про підвищену в порівнянні з визначеною законодавством відповідальністю Підприємства у разі невиконання умов договору;

- відсутність (або послаблення) в договорах відповідальності контрагентів Підприємства у порівнянні із законодавчо визначеною межею;
- ініціювання, внесення до укладених договорів змін, що порушують законні інтереси Підприємства;
- інші фактори.

Підприємство підтримує та гарантує правовий захист та безпеку працівнику, який надав інформацію про вчинення діяння, що містить ознаки корупції. Звернення щодо порушення не може бути основою для будь-яких негативних наслідків для трудової діяльності працівника Підприємства.

Підприємство надає можливість працівникам та іншим особам конфіденційно і за бажанням анонімно повідомляти про можливі порушення антикорупційного законодавства за допомогою електронної «Скриньки довіри» в мережі Інтернет (AntycorYu@ukr.net) або безпосередньо уповноваженому з антикорупційної роботи (номери телефонів: внутрішній - 25-65, міський - 790-02-43).

6. РИЗИКИ

6.1. Ризики та мінімізація їх впливу на діяльність

У таблиці наведені основні ідентифіковані ризики які можуть мати негативний вплив на діяльність ДП «КБ «Південне» і заходи, які направлені на мінімізацію наслідків цих ризиків.

№ з/п	Основні ризики	Можливий вплив ризика на діяльність ДП «КБ «Південне»	Заходи, якими підприємство забезпечує мінімізацію впливу ризика на діяльність
1. Операційні ризики			
1.1	Невиконання супідрядними організаціями своїх зобов'язань, проблеми з постачанням матеріалів і комплектуючих.	Збільшення терміну виконання робіт з наземного експериментального відпрацювання (НЕВ), загроза невиконання зобов'язань за міжнародними контрактами у встановлені терміни.	Диверсифікація кола суміжників та постачальників, збільшення частки власних робіт, створення власного дослідного виробництва.
1.2	Несприятливе державне регулювання у галузі, недостатнє фінансове забезпечення державного замовлення, несприятливі зміни чинного законодавства.	Затримки у видачі дозволів на укладання контрактів та проведення переговорів з зарубіжними контрагентами, затримка виконання робіт за державним замовленням, значне податкове навантаження.	Розробка та надання пропозицій в національні загальнодержавні та галузеві Стратегії і Програми, участь у розробці проектів Законів України, оперативна робота на рівні відповідних центральних органів виконавчої влади.
2. Ринкові ризики			
2.1	Зміна ситуації на ринку в процесі / до моменту завершення розробки; падіння попиту на продукт, що розробляється, у зв'язку з появою на	Зменшення доходу, зниження попиту на розробки підприємства.	Постійний моніторинг та оперативне реагування на ринкові зміни, проведення зустрічей і переговорів з підписанням на ранніх стадіях розробки продукту контрактів, домовленостей,

№ з/п	Основні ризики	Можливий вплив ризику на діяльність ДП «КБ «Південне»	Заходи, якими підприємство забезпечує мінімізацію впливу ризику на діяльність
	ринку нової розробки, яка значно перевершує за характеристиками пропонований продукт за даним проектом.		меморандумів з потенційними замовниками.
2.2	Підвищення закупівельної ціни матеріалів, комплектуючих та енергоресурсів.	Зниження прибутку підприємства.	Моніторинг ринку матеріалів і комплектуючих, пошук альтернативних постачальників, вживання тендерних процедур, впровадження ресурсозберігаючих технологій

3. Кредитний ризик

3.1	Повна/часткова неплатоспроможність замовника.	Зменшення доходу і прибутку підприємства.	Дотримання умов міжнародного законодавства при укладанні міжнародних контрактів, оперативна взаємодія з замовником. Розділення виконання робіт і платежів за контрактом на етапи.
-----	---	---	---

4. Ризик ліквідності

4.1	Невиконання або затримка виконання підприємством частини фінансових зобов'язань.	Затримка виконання робіт та послуг, поставок матеріалів та комплектуючих, виконання робіт суміжними підприємствами. Недотримання строків	Розробка та затвердження в ДКАУ Стратегічного, інвестиційного та фінансового планів підприємства на кожен рік. Контроль виконання цільових показників
-----	--	--	---

№ з/п	Основні ризики	Можливий вплив ризика на діяльність ДП «КБ «Південне»	Заходи, якими підприємство забезпечує мінімізацію впливу ризика на діяльність
		виконання робіт за контрактами з замовниками.	діяльності підприємства на протязі року. Поточний контроль дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємства.

7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІНОВАЦІЇ

7.1. Дослідження, інноваційна діяльність та розробки

«Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук» - «Ракетно-космічна техніка» та «Спеціальна продукція» (КВЕД 72.19) є основним видом діяльності ДП «КБ «Південне».

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за цім видом діяльності у 2018 році склав 96,7% від загального обсягу реалізованої продукції підприємства.

Більшість розробок за напрямами «Ракетно-космічна техніка» та «Спеціальна продукція» є інноваційними – унікальними, новими для ринку.

Обсяг витрат на інноваційні розробки у 2018 році склав 1 936 009 тис. грн., у тому числі:

- **на власні науково-дослідні розробки - 876 232 тис. грн.,**
- **на науково-дослідні розробки, виконувані співвиконавцями - 1 059 777 тис. грн.**

За 2018 рік підприємством подано на реєстрацію 40 заявок на отримання патентів на винаходи, отримано 23 патенти.

8. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

8.1. Основні напрямки розвитку підприємства

Згідно «Стратегічного плану Державного підприємства «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К. Янгеля» на 2019-2023 роки» та проекту «Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2019-2023 роки» визначені основні напрями розвитку підприємства на 5 років:

- Створення космічних апаратів дистанційного зондування Землі для системного отримання даних від вітчизняної космічної системи спостереження Землі та геофізичного моніторингу «Січ».
- Створення наукових КА "Аерозоль" та "Мікросат-М".
- Початок розробки КА зв'язку та мовлення вітчизняного виробництва.
- Участь у поточних міжнародних проектах, в т.ч. американському проекті «Антарес», європейському космічному проекті «Вега».
- Завершення розробки та реалізація проекту «Циклон-4М» спільно з канадською компанією MLS, розробка нових ракетно-космічних комплексів різних класів.
- Розроблення лінійки ракетних двигунів різного рівня тяг, призначених для РН різного типу, на екологічно чистих компонентах палива.
- Створення нових, модернізація існуючих видів оборонної техніки та техніки подвійного призначення відповідно до потреб сектору безпеки і оборони України в рамках міжнародних норм та вимог.
- Продовження технологічної модернізації підприємства, спрямованої на створення власного дослідного виробництва та впровадження передових технологій і програмного забезпечення:
 - подальший розвиток інформаційних технологій проведення розробок, впровадження системи управління життєвим циклом виробів;
 - розвиток застосування технологій 3D-друку виробів із металів та полімерно-композитних матеріалів;
 - впровадження передових технологій механічної обробки виробів із металів та ПКМ;
 - впровадження новітніх металургійних технологій та інше.

Генеральний директор

ДП «КБ «Південне» ім. М. К. Янгеля

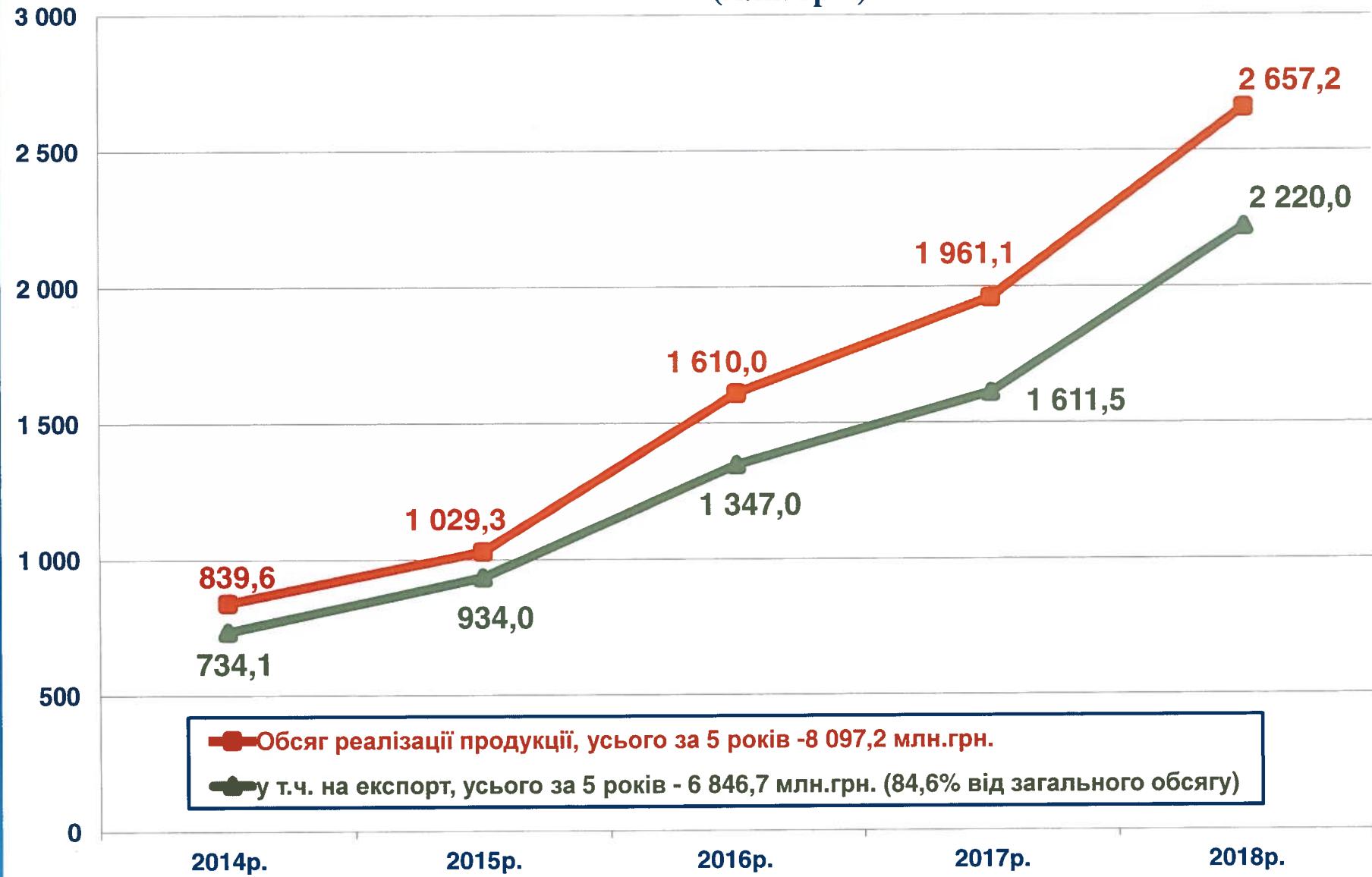
О. В. Дегтярев

9.ДОДАТКИ

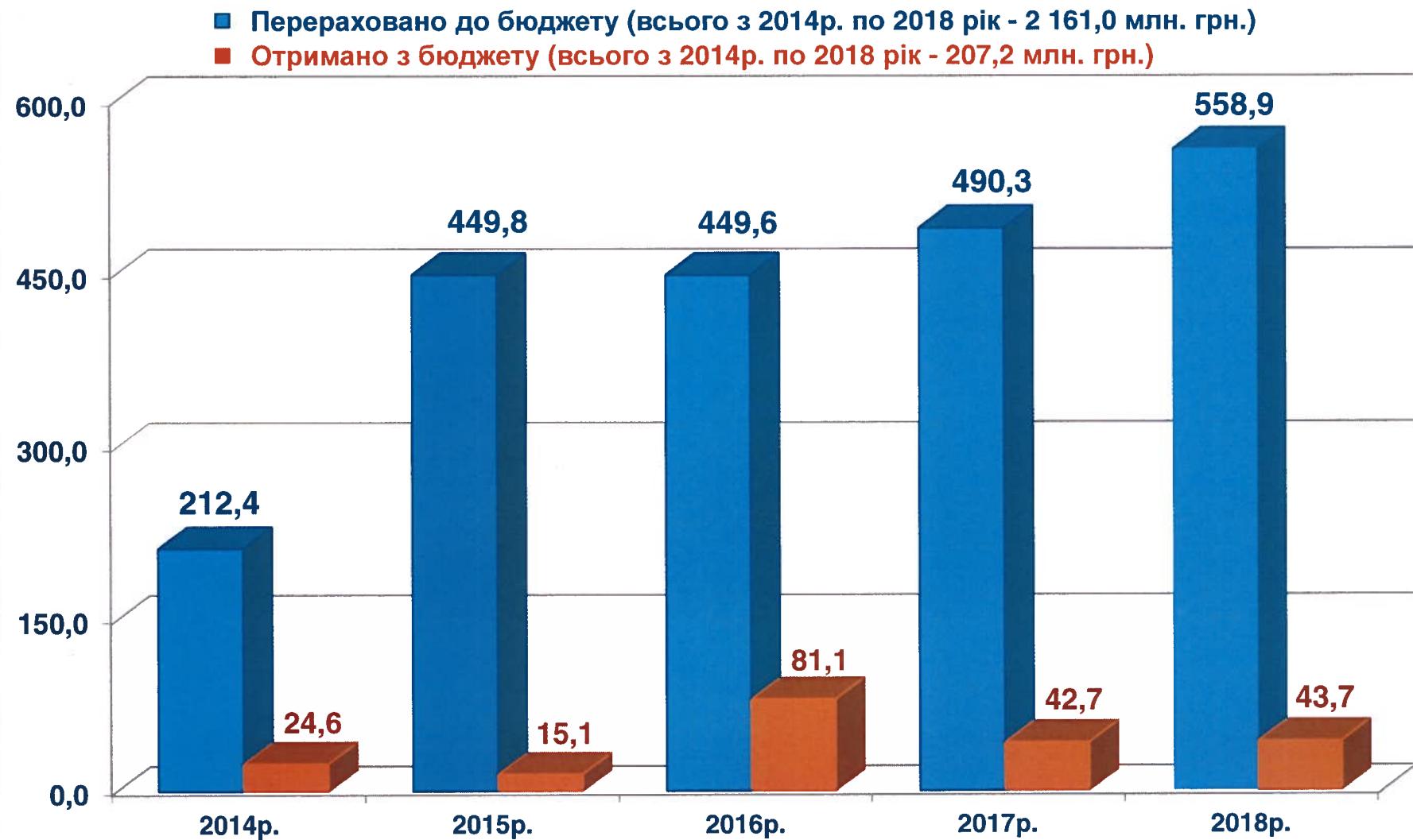
9.1. Динаміка показників діяльності за період 2014-2018рр.

Динаміка обсягів реалізації продукції за 2014 - 2018 рр.

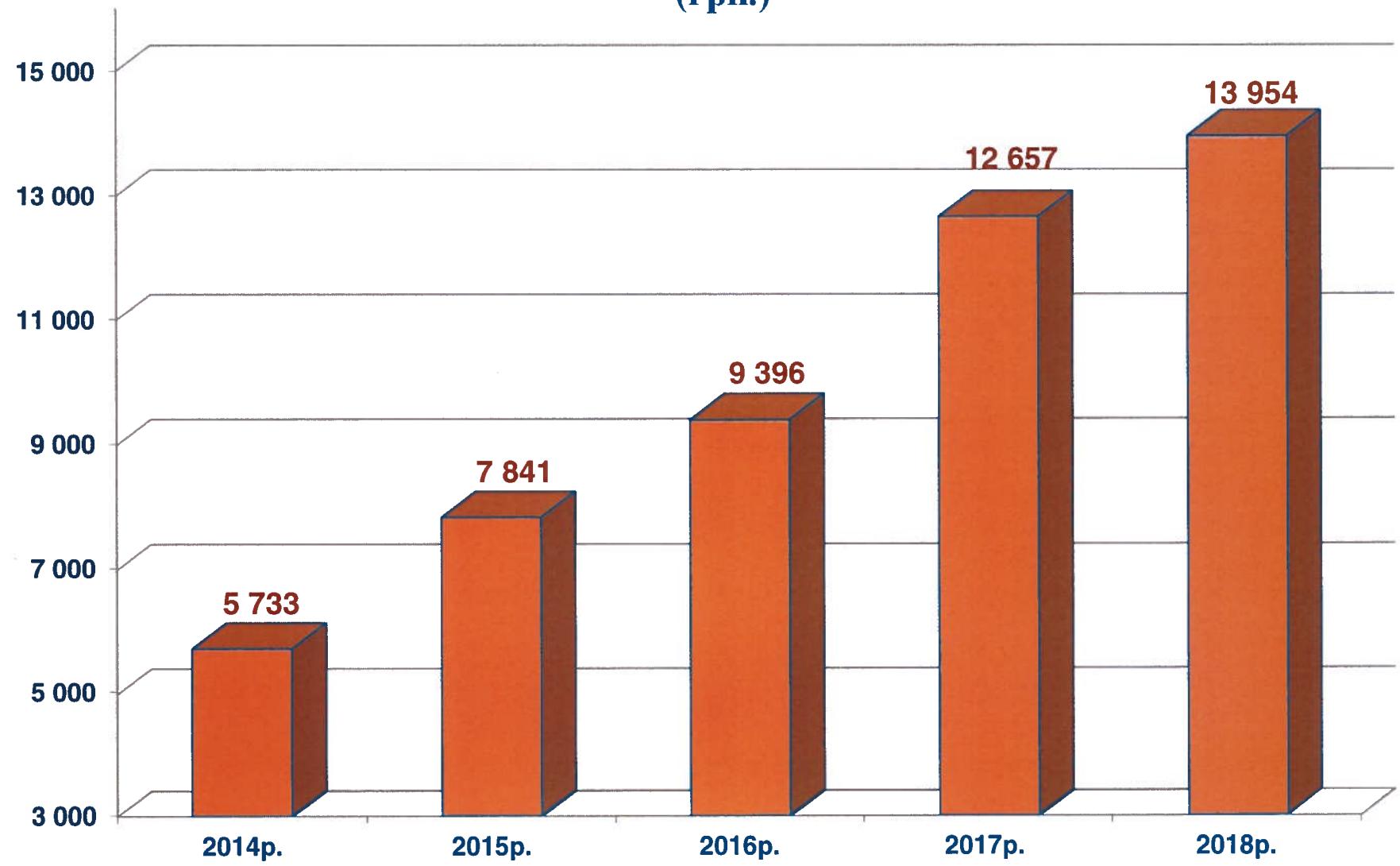
(млн. грн.)

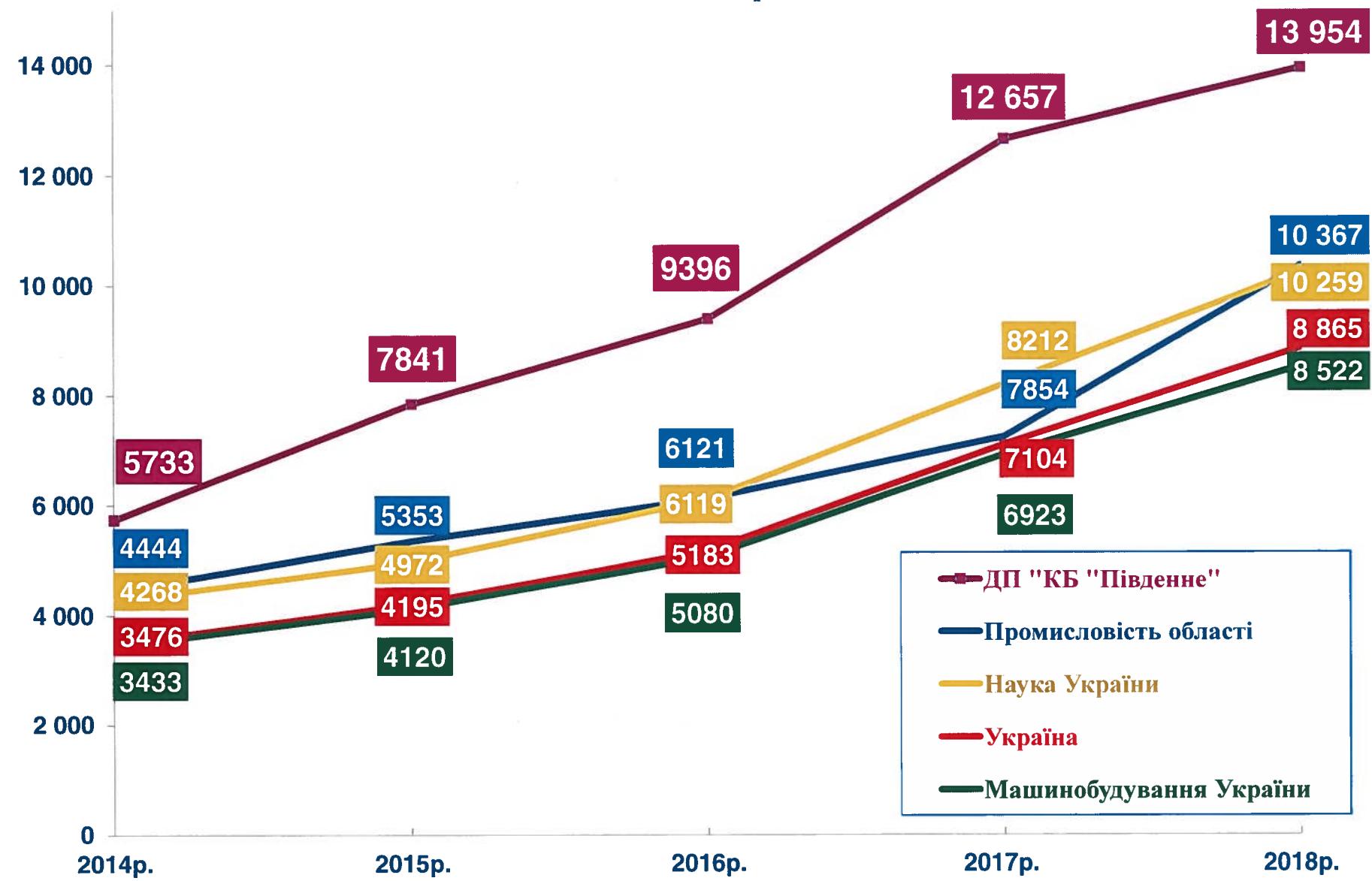
Перераховані кошти до бюджету, державних цільових фондів та отримані кошти з бюджету (млн. грн.)

Динаміка середньомісячної заробітної плати (грн.)

Динаміка середньої заробітної плати по галузям за період 2014 - 2018рр. (грн.)

Облікова чисельність працюючих (осіб)

